

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

(повне найменування закладу вищої освіти)

географічний

(назва інституту/факультету)

Кафедра економічної географії та екологічного менеджменту

(назва кафедри)

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

Глобалістика та проблеми глобалізації

(вказіть назву навчальної дисципліни (іноземною, якщо дисципліна викладається іноземною мовою))

вибіркова

(вказати: обов'язкова)

Освітньо-професійна програма Серередня освіта (географія)

(назва програми)

Галузь знань 01 освіта/педагогіка

(вказати: шифр, назва)

Спеціальність 014 середня освіта (географія)

(вказати: шифр, назва)

Рівень вищої освіти другий магістерський

(вказати: перший (бакалаврський)/другий (магістерський)/третій (освітньо-науковий))

географічний

(назва факультету/інституту, на якому здійснюється підготовка фахівців за вказаною освітньо-професійною програмою)

Мова навчання українська

(вказати: на яких мовах читається дисципліна)

Розробники: Ячнюк М.О., кандидат географічних наук, доцент кафедри економічної географії та екологічного менеджменту

(вказати авторів (викладач (ів)), їхні посади, наукові ступені, вчені звання)

Профайл викладача (-ів)

Контактний тел. 0505166185

E-mail: m.yachniuk@chnu.edu.ua

Сторінка курсу в Moodle

Консультації

Зазначте формат і розклад проведення консультацій

Очні консультації: Вівторок 13.00-14.00

Онлайн-консультації: Понеділок 16.00-17.00

1. Анотація дисципліни (призначення навчальної дисципліни).

Курс покликаний ознайомити здобувачів вищої освіти із питаннями, що стосуються змісту понять і концепцій, які використовує світова геополітика для трактування практичної міжнародної політики народів та держав сучасного періоду; розглянути геостратегію як практичну складову геополітики, дослідити в яких формах використовуються державами основні засоби її досягнення. Визначити геопросторові особливості протікання базових глобальних процесів: демократизації, мілітаризації, політичної глобалізації, глобальної економіки, державотворення та формування наднаціональних інституційних утворень; оволодіти понятійним апаратом та інструментарієм геополітичного та геостратегічного аналізу; засвоїти основні класичні та сучасні концепції геополітики та геоekonomіки; навчити виявляти геополітичні інтереси головних суб'єктів світового процесу та їх геостратегічні засоби і методи для досягнення геополітичної мети на міжнародній арені.

2. Мета навчальної дисципліни є: – формування системи понять, знань, умінь і навичок в осмисленні глобальних проблем сучасності.

Основні переваги і доцільність вивчення даної дисципліни слідує із таких **освітніх завдань:**

–обґрунтувати понятійні та методологічні засади соціально-філософського аналізу глобалізації;

–охарактеризувати сутність глобалізації в історичному контексті;

–визначити особливості формування глобального інформаційного простору;

–проаналізувати специфіку феномену глобалізації у конструктах соціального розвитку;

–визначити сутнісні ознаки цивілізації та культури у характері історичних закономірностей становлення глобалізаційного процесу;

–охарактеризувати ключові чинники глобалізації економіки;

–узагальнити основні наукові підходи до осмислення політичної глобалізації;

–визначити перспективи трансформації глобальних проблем сучасності в контексті інформатизації суспільства.

3. Пререквізити

4. Результати навчання. Формування результатів навчання ґрунтується на визначених освітньо-професійною програмою компетентностях, при врахуванні їх сформованості залежно від освоєних раніше чи суміжно подібних дисциплінах та виконанні завдань з професійної діяльності згідно кваліфікації.

В результаті вивчення дисципліни студенти повинні **знати:**

-концепції глобального інформаційного суспільства;

-основні наукові підходи до аналізу глобалізаційних проблем сучасності;

-соціально-економічні та інтернет-комунікативні наслідки глобалізації економічної системи суспільства;

-актуальні проблеми політичної глобалізації;

-основні рушійні сили культурної глобалізації;

-перспективи сучасної цивілізації в умовах глобалізації

-вміти:

-визначати філософський зміст глобалізаційних проблем сучасності;

-аналізувати основні наукові підходи до осмислення феномену глобалізації ;

-порівнювати структурні та функціональні підходи до осмислення сутності інформації;

-виявляти особливості впливу розвитку глобального інформаційного простору на формування глобальних проблем сучасності;

-досліджувати основні моделі розвитку цивілізацій;

-визначати логічні закономірності у функціонуванні сучасної світ-системи.

Програмні компетенції

Загальні компетенції:

- Здатність до формування світогляду, розуміння принципів розвитку суспільства;
- здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;
- здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями;

- здатність грамотно спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово;
- здатність використовувати знання іноземної мови в освітній діяльності;
- здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях;
- знання та розуміння в області економічної географії.

Фахові компетенції:

- Здатність застосовувати базові знання з природничих і суспільних дисциплін, інформаційних технологій у навчанні географії;
- здатність оцінювати вплив антропологічного фактора на довкілля;
- здатність показувати знання і розуміння основних теорій, методів, принципів, технологій і методик в галузі економічної географії.

5. Опис навчальної дисципліни

5.1. Загальна інформація

Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість		Кількість годин						Вид підсумкового контролю
			кредитів	годин	лекції	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота	індивідуальні завдання	
Денна	5	9	4	120	15	15	-	-	90	-	залік
Заочна											

5.2. Дидактична карта навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	денна форма						заочна форма						
	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи глобалістики та глобалізації.													
Тема 1. Теоретико-методологічні основи становлення глобалістики та сучасний стан її розвитку	15	2	2			11							
Тема 2. Глобалізація як багатовимірний процес розвитку людства	15	2	2			11							
Тема 3. Глобалізація світових економічних процесів	15	2	2			11							
Тема 4. Глобалізаційні та цивілізаційні зрушення сьогодення. Прогнози подальшого розвитку процесів глобалізації	15	2	2			11							

Разом за змістовим модулем 1	60	8	8			44							
Змістовий модуль 2. Сфери розвитку глобалізації та напрямки її соціологічного аналізу													
Тема 5. Соціальні аспекти політичної глобалізації	19	2	2			15							
Тема 6. Соціокультурний напрямок глобалізації. Крос-комунікації та крос-культурний капітал. Соціальні рухи. «Третій сектор»	19	2	2			15							
Тема 7. Розвиток глобалізації в науковому та освітньому вимірах	19	3	3			16							
Разом за змістовим модулем 1	60	7	7			46							
Усього годин	120	15	15	-	-	90							

5.3. Зміст завдань для самостійної роботи

№	Назва теми
1.	Глобалізація та її місце в системі гуманітарних наук.
2.	Особливості і методи дослідження історичного розвитку глобалізації.
3.	Інтернет-комунікативні процеси глобалізації у сучасному світі. Інтернет-комунікації і глобальне суспільство: динаміка взаємодії.
4.	Глобалізація та цивілізація: поняття та методи до розуміння їх взаємозв'язків.
5.	Світова екологічна криза: її прояви у розвинутих та відсталих країнах.
6.	Соціальні рухи. «Третій сектор» та роль «національної держави».
7.	Перепопи перед конструктивною крос-культурною комунікацією та шляхи їх подолання.
8.	Освіта та формування особистості епохи глобалізації. Соціальні ініціативи в глобальному масштабі сфери освіти та культури.
9.	Основні суперечності сучасних економічних систем.
10.	Розвиток геополітичних ідей

6. Система контролю та оцінювання

Види та форми контролю

Форми поточного контролю при вивченні дисципліни: тестові завдання, виконання практичних робіт.

Контроль виконаних за бажанням студентів ІНДЗ, як додаткових (необов'язкових для виконання всіма студентами) завдань, здійснюється шляхом оцінювання у процесі усного індивідуального захисту у формі бесіди при поданні викладачу всіх необхідних матеріалів (розробок, тез виступів, рефератів тощо).

Формою підсумкового контролю є залік, який враховує результати поточного контролю, наявні результати виконання ІНДЗ та результати власне самого заліку.

Засоби оцінювання

Засоби оцінювання та демонстрування результатів навчання з дисципліни:

- модульні контрольні;

- реферати як форма ІНДЗ;
- виконання практичних робіт;
- студентські презентації та виступи на наукових заходах (при наявності).

Критерії оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни

Головним критерієм успішного освоєння дисципліни є досягнення студентом мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом освоєння навчальної дисципліни

Для оцінювання результатів освоєння дисципліни студентом використовується нижче зазначена числова (рейтингова) шкала.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
	Оцінка (бали)	Пояснення за розширеною шкалою
Відмінно	A (90-100)	відмінно
Добре	B (80-89)	дуже добре
	C (70-79)	добре
Задовільно	D (60-69)	задовільно
	E (50-59)	достатньо
Незадовільно	FX (35-49)	(незадовільно) з можливістю повторного складання
	F (1-34)	(незадовільно) з обов'язковим повторним курсом

Підсумкова оцінка (оцінка за залік) з навчальної дисципліни є сумою рейтингових оцінок (балів), одержаних за окремі оцінювані форми навчальної діяльності та за виконанні ІНДЗ. Максимальна кількість балів (рейтингова оцінка) становить 100 балів і є сумою оцінок, які може отримати студент за два змістовні модулі (модульне тестування та оцінювання виконаних лабораторних робіт) – 60 балів та підсумковий модуль - 40. Додатково студент може отримати до 30 балів за виконання ІНДЗ. Підсумкова оцінка за залік виставляється за сумою всіх отриманих балів згідно зазначеної шкали оцінювання.

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне оцінювання (аудиторна та самостійна робота)							Кількість балів (залікова робота)	Сумарна к-ть балів
Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2				
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7		
7	7	8	8	10	10	10	40	100

T1, T2 ... T7 – теми змістових модулів.

7. Рекомендована література

1. Герасіна Л.М., Погрібна В.Л., Поліщук І.О. Глобальні проблеми. Політологічний енциклопедичний словник / за ред. М.П. Требіна. Харків.: Право, 2015. 816 с.
2. Глобальні проблеми світу. Атлас. Київ.: ДНВ «Картографія», 2009. 144 с.
3. Глобальні зміни світу - 2025: доповідь Національної розвідувальної ради США: [пер. з англ.] Львів: Літопис, 2010. 188с.
4. Білорус О.Г., Пахомов Ю.М., Гузенко І.Ю. Глобальний конкурентний простір: монографія. Київ. : Міжнар. ін.-т глобалістики, 2007. 680 с.
5. Ляшенко Д.О. Глобальні проблеми сучасності. *Географія та основи економіки в школі*. Київ. 2004. №2.С.25-29.
6. Ляшенко Д.О. Глобальні проблеми сучасності та їх можливий прояв в Україні // *Український географічний журнал*. Київ. 2002. №3.С.63-68.
7. Олійник Я.Б. Глобальні проблеми людства: контексти виникнення. *Краєзнавство. Географія. Туризм*. Київ. 2006. № 38. С. 3-4
8. Сиротенко А. Глобальні проблеми людства. *Географія та основи економіки в школі*. Київ. 2002.№ 1. С. 11-16
9. Фідря Н. Глобальні проблеми людства та ідея сталого розвитку суспільства. *Краєзнавство. Географія. Туризм*. Київ. 2005. № 33. С. 17-23